

K. Herra Lehtori Kaarle Soikkeli

Helsinki.

Lukiessani "Karjalassa" Tervehdyksenne Wenäjän-
saarelaisille, huomaan siinä historiallisia virheitä. Ne johtuvat
nähtävästi YÄINÖ SUOMISEN virheellisestä kirjoitukses-
ta "NUORESSA KARJALASSA" otsakkeella "WENÄN -
SAARELAISTEN RETKI".

Toimitus tiesi, että sekä Jääkäri-kapteeni S I H -
V O N E N että W Ä H Ä S Ä L O oleskelevat W I I P U R I S S A.
ja olisivat käsikirjoitukseen tehneet oikaisuja, joa heille o-
lisi annettu tilaisuutta siihen. Täytyy valittaa ettei niin teh-
ty, etenkin kun kirjoitus tavoittelee "LÄHDEKIRJOITUKSEN" arvoa.

Aikaisemmin alkamani muistiinpanot "VAPAUS-TAISTELUN"
lopettiin alkuajoilta heti, kun HELSINGIN "K E L L A R I - S A N K A R I T",
epäonnistuneen entisen sotaministerin avustuksella tekivät sala-
kavalan hyökkäyksen OVERTI S I H V O N ja K A R J A L A N - A R -
M E J A N kunniaan vastaan. Ajattelin "olkaan", painukoot muis-
tot sankariensa kanssa multa.

Oikaisuna Ryssien aseista riisumisesta S O R T A V A -
M E J A N : LÄHETÄN, sinikopiona jo tehdyt muistiin panot.

Ne saa jäädä Teille. Kaikki hallussani olevat asia-paperit
pidän tarkasti tallella kadetevien "kellari" sankarien vastai-
sien juonien varalta.

Kunnioittaen

J. Alopäus.

K. Herris Lektor Karlis Götterli

Helstakti.

Inhissant "Karjalassa" "tervehdyksenne Wenejenn-
 saarelaisille, nuoman etim historiallita vrtteit. Ne jontuvat
 nantevast V A I M O S U O M I S N virheellisest kirjotukses-
 ta "N U O R E S A K A R J A I A S A" otsakkeella "W R N A N -
 S A R J A I S T E N R E K I I".

Totintu tiest, ette seke J E K K E R T - kappont 2 I H -
 V O N E N ette W A H A S A I O ofeskolevat W I I P U R I S S A
 ja ofistivat keatkirjotukseen tehneet ohjelaja, jos naitte o-
 list annetta tilaisuutta etihen. Tyytyvä vaittata ettet naitte teh-
 ty, etenkin kun kirjotus tavottelee "LÄHDKIRJOITUKSEN" avous.
 Aikaisemmin aikamant noutattipantot "VAPAAUS-TAISTELUN"
 alkuajotita nesti, kun naittingin "K E I L A K I S A N K A R I I T",
 epäonnistuneen entisen sotaministerin avustukseella tekiest saia-
 kavain pyrkäkyksen O V E R T I S I H V O N J A K A N J A I M - A R -
 M E J A N kunnias vastaan. Ajtettiin "olkiaan", painnkoost naitte -
 tot sanakartons kanssa naittan.
 Oikaisuna Ryestien asatata ritsantasaista S O R T A V A -
 lla S A : LÄHTÄN, sinikoptona jo tehdyt naittittipantot.
 Ne sa J E S S E T teltte. Katkitt halussant ofovat asata papertit
 pidän tarastit talliella kadeteven "keltarit" sanakarten vastat-
 sten jontien vastata.

Kunnioittuen

(Handwritten signature)

le asemapäällikkö. Tapaus oli ensimäinen, mutta ei vii-
meinen vapausodan alkuaikana.
päiväiltä.

Tammik. 23 p. saapui suojeluskunnalle tieto siitä
että venäläiset tuovat aseita Sortavalan punakaartilai-
sille.

Asemapäälliköille pyydettiin suojeluskunnalle il-
Suomen vapausodan katson alkaneen siinä päivä-
nä jona Karjalan suojeluskunnat lähtivät Wiipuriin. Siel-
lä oli uusiintunut huligaani ryöstö-mellakat jotka sosi-
alistien osottama järjestysvalta "miliisi" ja "punakaarti"
ei tahtonut kukistaa. Tapahtumat tammikuun 19 p:nä Pieti-
jotka lähtemään pois kaupungista. Por-
sen tehtaalla olivat ne, lopullisesti ratkaisivat sen kan-
nan mille suojeluskunta on asetettava myöskin omia kansa-
laisia nähdessä. On vastenmielisiä nimittä verisiä yhteen-
ottoja veljes-sodaksi, sillä punakaartin sotilaat olivat
sinakin alkuaikoina, pääasiassa rynnäköintien solttujen
vankiloistamme vapauttamia rosvoja. Suojeluskuntaaate
taas oli syntynyt yhteiskuntaa ja laillista järjestystä
säilyttävänä, sekä maan vapauttamista varten satavuoti-
sen sortajan ikeen alta. Huligaani ainekseen yhtymää sor-
tajiimme en katso kummekeittavaksi ja työläiset taas oli-
vat punaisen sanomalehtien kautta hurmatut ja hypnoisoi-
tuja vähäjärkisiä lammaslauvoja, totuttua hä-
nestyskarjaa.

v. 1916 Tammikuun 20 p. yöllä tai oikeammin 21
p. varhain aamuyöstä saapuu Joensuusta suojeluskunta juna.
Siihen liittyy Sortavalan suojeluskunta asestettu osas-
to. Kolmen päivän muona on varustettu mukaan.

Asemapäälliköille tekee vaikeuksia junan edelleen
lähettämiseksi. Itse ei saavu päällikkö, antaa telefonil-
la ohjeita apulaisilleen Åström ja Lillkvistille. Kun läh-
töä ei saa tehdä, määrää suojeluskunta päälliköä minut
junan lähettäjäksi. Sen tein tavannukaisesti varovaisuutta
käyttäen, kysyin naapuriasemalta Kuokkaniemeltä sataa sel-
väksi j. n. Tästä ilmoittivat asemavirkailijat suuttuneel-

J. Alpaanen Kuitinpanoja V a p a s e o d a n a i n

pitävistä.

Suomen vapautusodan katoon aikanaan siinä päivinä
 ne jona Karjalain vapautusodan lähtivät Wipuriin. Siinä
 ja oli uudestaan huijareita ryöstö-mieliset jotka soisi
 alustien osottama "huiputavasta" millä "ja" panna-kasitti
 et taitonut kuitata. Tapahtumat tammikuun 19 p:nä piti-
 en tehtäviä olivat ne, joidenltaisesti ratkaisivat sen kan-
 nan mille enotelmakunta on esittänyt myöskin omia kansa-
 laisia niiden. On vastenmielisiä nimittä vertailu yhteen-
 totta veljes-sodaksi, sillä panna-kasitti soisat olivat
 ainakin alkuaikoina, panna-kasitti työssä soistajan
 vanhoistaamme vapauttamis kosoja. Suojeluskunnassa
 taas oli syntynyt yhtäläisyyttä ja laillista "huiputavasta"
 ellyttävänä, eikä man vapauttamista väkien esitavoiti-
 sen soistajan ikään alla. Huijareita ainakaan yhtymä sois-
 talline on kato kummekeittävällä ja työläiset taas oli-
 vat panna-kasitti enonmielisten kuita huijareita ja huijareita
 tuja vähäisiä lammalammasta, taksista totuttua lä-
 neesjärjestä.

v. 1918 tammikuun 30 p. yöllä tai oikeammin 31
 p. väkisin saapuvat saapua loonasta enotelmakunta juna.
 Siihen liittyy soistavain enotelmakunta saastettu oosa-
 to. Kolmen päivän muona on varustettu kuitaan.
 Asemakäilytö tekoe väkensä junaan edellään
 lähtetämissään. Itse ei saavutettko, enes telefonii-
 ja ohjeita soistavilleen ääron ja liikkiville. Kun läh-
 tö ei saa tehdä, mitään enotelmakunta päilytän niintä
 junaan lähtetäksell. Sen tein tavanmukaista varovaisuutta
 kytteen, käyän neesjärjestä Kookkanimelissä saas sei-
 ään junaan väkensä J. n. Teas lähtetäksell saastavillaist enotelmakun-
 ta

le asemapäälliköille. Tapaus oli ensimmäinen, mutta ei viimeinen vapaussota ajalla, jolloin sotilaitten täytyi toimia niskottelevien rautatievirkailijoiden tehtävissä.

Tammik. 23 p. saapui suojeluskunnalle tieto siitä että venäläiset tuovat aseita Sortavalan punakaartilaisille. Tämän mielen mukaan kirkkosekretarit kertoivat olevansa "sanomalehti Asemapäällystä" pyydettiin suojeluskunnalle ilmoittamaan kun aseet saapuvat, tahi jos sotilaita ja sotilastavaraa ylipäänsä saapuu.

Kysy Maalaisuojeluskunnat kutsutaan kaupunkiin. Punakaarti toimii kuumeentapaisella kiireellä, se koettaa saada maalaisuojeluskunnat lähtemään pois kaupungista. Lopulta se uhkaa toimeenpanna verilöylyn kaupungissa.

Tammik. 24 p. aamulla huomasiin Sortavalan rata-puhalla ryssän sotamiehiä jotka 2:sta vaunusta hevosiin kuormittivat patruuna laatikkoja. Kysymykseeni milloin saavuitte "vastasivat illalla." Kun kysyin kuinka paljon patruunia he toivat, vastasivat "tarpeeksi paljon tappaa kaikki Sortavalan porvarit." Yöna lähtee Joensuuta välttämään. Kävin asemakonttoriin, kysyin illalliselta junavastaanottajalta "pikku Åströmiltä" minkä vuoksi hän jätti ilmoittamatta suojeluskunnalle siitä, että aamulla oli saapunut kaksi vaunua sotilastavaraa ja vaunuihin piiluskeltu ryssän sotamiehiä. Tähän vastasi hän "tiesi sen asemapäällikkökin, mutta eipä hänkään ilmoittanut." !

Aseet tuotiin Sortavalaan ja sen ympärillä olevain tehtaitten punakaartille. Heitä kävi sotamiehet ja vänrikit sotatempuja opettamassa.

Suojeluskunnan päällystölle ilmoitin ryssän saapumisesta, sekä mielipiteeni ottaa aseet suojeluskunnalle ennen kun ne ehditään punaisille jakaa.

Suojeluskunnan ylin päällystö piti kokouksen. Siinä päätettiin iltapäivällä kello 4 marssia kotosalla oleva osa Sortavalan suojeluskuntaa Valamon luostarin talolle ja lähetystö käy ryssiltä aseita pyytämässä. Niin tapahtui;

le asemakäsitteitä. Tapaus oli erittäin mielen-
voinen vapausotalla, jolloin sotilaitten täytyi toi-
mia niukottelevien ratkaisuvelvoitteiden tehtävissä.

Tammik. 23 p. saapui enojoelakunnalle tieto si-
ttä että venäläiset tuovat aseita Sortavalan punakaarti-
alle.

Asemakäsitteitä pyydettiin enojoelakunnalle li-
moittamaan kun saavat saapuvat, tahi jos sotilaita ja sotii-
lastavaraa viikkuna saapuu.

Mesalaen enojoelakunnat kutuutaan kaupunkiin. Pu-
nakaarti toimii kummentseppäläisellä kiireellä, se koettaa
aseta mesalaen enojoelakunnat lähemmäs pois kaupungista. Lo-
pulta se uhkaa toimeenpanna verilöylyn kaupungissa.

Tammik. 24 p. saapui huomain Sortavalan rats-
vapailla ryssä sotamiehille jotka 8:sta vammasta hevosin
kuormittivat parturissa lastikkota. Kysymykseksi milloin saa-
vutte "vastatavat tilalle." Kun kysyin kuinka paljon pat-
turissa he toivat, vastatavat "tarpeeksi" paljon tapaa kaik-
ki Sortavalan porvasta.

Käsin asemakonttorin, kysyin tilanteista juna-
vastanottajista "pikku äströmille" minne vuoksi hän jät-
ti ilmoittamatta enojoelakunnalle siitä, että saapuu oli
saapunut kaksi vamma sotilastavaraa ja vammunhin pillia-
keltä ryssä sotamiehille. Tähän vastasi hän "tietä en saa-

mapäällikkökin, mutta ei hänkään ilmoittanut." !
Aseet tuotiin Sortavalan ja sen ympäristöille o-
jevin tehtaitten punakaartille. Heille kivi sotamiehet ja
vähitköt sotatempuja opettamassa.

Enojoelakunnan päälliköille ilmoitin ryssäin saa-
punaasta, sekä mielipiteeni ottaa aseet enojoelakunnalle
ennen kun ne enditään punaisille jaksaa.

Enojoelakunnan ylin päällikö piti kokouksen. Si-
inä päätettiin lähteville kello 4 marssia kotosealle oleva
osa Sortavalan enojoelakuntaa Valamon luostarin talolle
ja lähtevä kivi ryssäin aseita pyytämässä. Niin tapahtu

asumaan "Munkkien taloon".

Kun suojeluskuntalaisten kanssa menin kaupungille noutamaan hevosta, jolla saalis kuljetettaisiin kasarmita, kohtasin punakaartin esikunta miehiä. Komensin "seis, ja kysyin mitä miehiä. Itku kurkuissa kertoivat olevansa "Antreasen" (punasen) toimittajia, kirjaltajia, työläisiä y. m. Kysymykseen minne olivat matkalla, vastasivat sävyisesti "Kotiin". En voinut pysyä koittamasta pelästymisen oli määrää kysyin sen vuoksi "tunnetteko minut". Olin sähkölampan päällä valossa. Kaikki vakuuttivat etteivät koskaan ennen ole minua nähneet! Ja kuitenkin olen tässä pikkukaupungissa asunut 25 vuotta.!

Sotasaalis kuormitettiin ja tuotiin esikuntaan, niissä juhliittiin onnellista valtaamista.

Puolliyon jälkeen kysyi puhelimitse muuan Joensuulainen "mitä ihmeitä Sortavalassa on tapahtunut," sillä siinä käläiset punaset ovat huolestuneena ja kauhun valtaamia.

Päätimme samana yönä lähteä Joensuuta vallottamaan. Asejanomaisten pikku vastustelusta huolimatta otettiin aseita. Aamulla lähti kapteeni Pell, hyvin aseistetun miesjoukon kanssa Joensuuhun.

Tapahtuma rikas päivä oli päättynyt ja hetkiseksti laskin levolle. Koonnut räjähdysaineita ja niiden sytytysvälineitä sekä rata särkemistökaluja. Varasto Tammikuun 25 p.

Heti aamulla sähkötin kaikille asemille Viipuriin saakka ja rautatievirkamiehille Haapalain Helsingissä siitä että olimme aseesta riisuneet ryssät ja sotasaaliina saatu kivääriä ja ampumatarpeita. Alukei lähti telakka

Joensuusta saimme aamupäivällä tiedon siitä, että ryssät taistelutta olivat luovuttaneet aseensa ja että purinasilta oli saatu osa niistä aseista joita Vesleyn oli sinne tuonut, tullikakavarikoimat ja ryssän sotamiehet tullista siirtäneet ja punasille jakaneet. siihen, että veturimiehistö irroitti suojeluskuntalaisten kuormia venäläisiä

Aamupäivällä saapui useita kuormia venäläisiä sotilaita Aunuksesta. Niiltä riisuttiin aseet ja pantiin

1948. Tammikuun 25 p. Heti aamuilla...

Tammikuun 25 p. Heti aamuilla...
...Heti aamuilla...

Heti aamuilla...
...Heti aamuilla...

asumaan "Munkkien taloon".

le liikennetarkastajalle. Kun myöhemmin samalle miehelle
Ryysät olivat ennen aseista riisumista pyytäneet
ilmoitettiin suojeluskuntalaisia lähtevin Antreaan ylimäärä-
Wiipurista apuväkeä kun voi olettaa että sieltä sitä lähe-
riisellä junalla kysyi hän telefoonissa saangen kiihtyneet-
tetään päätimme strategillisesti tärkeän Antreaan asettaa
nä, kenen luvalla juna lähetetään ja kuka vastaa siitä et-
rintaman ja sinne lähettää joukkoja. Päivällä saapui sekä
te siitä saadaan maksu. Se yleisölle käsittelemään seikka,
Antreasta että Hiitolasta sähkösanomia jossa pyydettiin mo-
etta rautatievirkamiehet suhtautuivat nurjamielisesti suor-
lempiin paikkoihin lähettämään vallatut aseet ja ampumatar-
jeluskuntia vastaan mutta punasella puolella suhteesta toi-
vakaa peet. Kumpikin paikka sanoi olevansa päämaja, ja oli
mi liikenteen säännöllisessä ylläpidossa jopa sotilasjuna-
strateegillisesti tärkeä. Sähkösanoma kysymykseen "kumpiko
lähetyksestä vaikeasta aseijaa vastaan, johtuu rautatie-
oli todellinen päämaja jota totellaan" tuli Antreasta vas-
hallituksen päättäjille punaselle rautatieliikenteen
taus että se oli siellä. Allekirjoituksena oli Astola, Hyn-
le 27 p. Marraskuuta 1917 antamasta vakuutuskirjasta jossa
ninen, Aminoff. Tämä hyväksyttiin. Aseita ei voitu lähet-
kaikille punasille taataan, tehdyistä rikkomuksista, tyy-
tää, kun suurin osa oli Joensuun matkalla. Päivällä läheni
dellinen rangaistus ja boikottamis vapaus.

kaupunkia pitkin Hiidenselän jäätä punakaartilaisia Häme-
Vastuksista huolimatta, lähti Joensuun suojelus-
koskelta Laskelasta ja Leppäkoskelta. Heitä vastaan lihe-
kunta yöllä 26 päivää vastaan ylimääräisellä junalla Ant-
tettiin kymmenen miestä, mutta punaset kääntyivät takaisin
teaan.

aseettomia kun olivat.

Sortavalassa yhdyin heihin. Mukana oli, paitsi c-
Iltapäivällä palasi joukkomme Joensuusta. Pieni
maa ja poikani Thorin kiväärin, suojeluskunnan 5 japani-
osa jäi kuitenkin Värtsilään siellä puhdistamaan punaiset
lajista ja 2 Berdan kivääriä sekä patruunia. Niitä kiväärit
aseista.

luovutin ylipäällikkö Lindström'in (Hagglundin) määräk-
päässä. Hän suojeluskunnalle Uno Zimmermannin kuittia
Se oli toimittanut haulipyssypatroonien lataamisen eriko-
vastaan (liite I)
sesti kantavalla luodilla. Koonnut räjähdysaineita ja niit-
ten syytysvehkeitä sekä rata särkemistyökaluja. Varasto
tammiukuun 26 p:nä kävin ilmoittautumassa "ylipäällikölle."
oli minun kodissa ja makasiinissa.

Minulle esitettiin Lindström'in nimellä nuori, sarkapukui-
lähtevän
Tiesimme ensimmäisen puolustuksen rajottuvan vi-
nen piekujalkainen intelligentin näköinen mies. Tein il-
hollisjoukkojen etenemisen hidastuttamiseen. Senvuoksi pää-
oitukseen teknillisen osaston saapumisesta ja mukana tuo-
tettiin lähtea Antrean rintamalle. Aluksi lähti telakka
dun räjähdyttämistarpeet ja sähkömiinat. Sain ystävällisen
meestari Eriksson ja minä.

vastaston ja kiskyn asunon saamista varten kääntyi Hyn-
Sain
Joensuun kotosalla oleva osa suojeluskuntaa joka
nisen puoleen. Hän toimitti meille Anion valityksella Vuok-
nyt asestettiin ryssiltä otetuilla Berdan kivääreillä läh-
sen rannalle Herrasviki Kuuluvaisen luona hyvän asunon ja
ti uljaan Weikko Raatikaisen johdolla matkalle Antreaan.

saimme mitä ystävällisemmän kohtelun. Kotiuduttua lähdimme
Ensimmäinen yritys raukesi siihen, että veturi-
pääntäisellä asemalla. Siellä koolla olevat suojeluskunta
miehistö irroitti suojeluskuntalaisten vaunun junasta ja
joukot tulivat marssien odotussalissa jossa oli katetut
vei sen sivuraiteelle. Aasia ilmoitettiin heti asianomaisel-
pitkät pöydät ja niillä runsas leipämme höyryävä liha

saamaan "Munkkien taloon".

Ryysät olivat ennen asetta riisumista pyykinpesästä
Wipurista apuväkeä kun voi olettaa että eläit
tettiin pitimme ettegelijästä tärkeitä Antrean asetta
rintaman ja aine lähetettiin joukkoja. Pivillä saapui sekä
Antreasta että Hiltolasta eppöönä jossain pyydettiin mo-
lompain paikkoihin lähettämään valitut asett ja ampumatar-
kukset peest. Kumpikin paikka sanot olevan päämaja, ja oli
etstegeijästä tärkeitä. Sähköasoma kysymykseen "kumpi-
oli todellinen päämaja jota totellaan" tuli Antreasta vas-
taus että se oli aialla. Alkijöitukansa oli Astola, Hyn-
minen, Aminoff. Tämä hyväktyttiin. Asetta ei voitu lähet-
tää, kun aurin oas oli loennan matkalla. Pivillä lähen-
tepuunla pitkin Hiltolasta jättä pumkarsittaisa Hame-
kokeita läkeläitä ja leppäkokeita. Heitti vastaan lähe-
tettiin kymmenen miestä, mutta puuseet kiintyivät taloihin
asettomais kun olivat.
Illepiivillä palat joukkomme loennanasta. Pieni
oas jai kuitenkin Vertailin aialla puudataman puuseet
asetta.
Sortavalan enojeluskunnan teknillinen osasto.
Se oli toimittanut hankityyppitronien laittamisen erikois-
asesti kantavalla juodilla. Koonnut räjähdyksineits ja riit-
ten syytyvävehkeitä sekä rats sarkemistatökaluja. Varasto
oli aivan kodissa ja maksainissa.
Tiesimme ensimmäisen puolustuksen rajottuvan vi-
hollisjoukkojen etenemisen hidastuttamiseen. Senvuokei päi-
tettiin lähtee Antrean rintamalle. Alukset lähti telakka
meestari Erikson ja minä.
Joennan kotonailla oleva oas enojeluskunta joka
nyt asestettiin tyvällä otetuilla Berdan kivillä lähe-
ti nijsan Weikko Raatikkaan johdolla matkalla Antrean.
Ensimmäinen yritys raukee siihen, että vetäri-
miehistö irrottti enojeluskunnalaisten vannon junaan ja
vei sen sivuraitteille. Aasia lämmitettiin heti saunomaisel-

ja jota vastaan sotajoukot tulevat istaamaan tälle onnet-
tomalle kaupungille. Eivät siinä nyt ainoastaan kahvit ja
ruoka ja täytetty maitokuppi jokaista varten. Ennen kuin
le liikennetarkastajalle. Kun myöhemmin samalle miehelle
ruualla ruvettiin laulettiin seisten "kuullos pyhä vala
ilmoitettiin suojeluskuntalaisia lähtevän Antreaan ylimää-
kallis Suomen maa". Syödessä julkiluettiin asken saapunut
raeisellä junalla kysyi hän telefoonissa sangen kiihtyneen
hallituksen sähkösanoma jossa se julisti suojeluskunta
nä, kenen luvalla juna lähetetään ja kuka vastaa siitä et-
joukot Suomenhallituksen sotajoukoksi. Riemulla ter-
tä siitä saadaan maksu. Se yleisölle käsittämätön seikka,
vehdimme julistusta. Nyt olimme maan sotajoukkoa joka tie-
etti rautatievirkamiehet suhtautuivat nurjamielisesti suo-
si vapauden edestä taistella - voittaa tai kuolla. Inno-
jeluskuntia vastaan mutta punasella puolella auliista toi-
tus oli sitä laatua jota en ennen ollut nähnyt ja joka o-
mi liikenteen säännöllisessä ylläpidossa jopa sotilasjuna-
li se tekijä joka vei vähälukuisen valiojoukon voitosta
lähetyksien valkosta armeijaa vastaan, johtuu rautatie-
voittoon. Syödessä sain kuulla miten Astola ja Hynninen
hallituksen päättärehtöörille punaselle rautatieläisliitol-
edellisena iltana olivat ryssiltä riisuneet aseet. Saalis-
le 27 p. Marraskuuta 1917 antamasta vakuutuskirjasta jossa
oli yli kuusisataa Berdan kivääriä suuri määrä patruunia
kaikille punasille taataan, tehdyistä rikkomuksista, täy-
ja kaikenmoista sotasaalisista. Juuri paraikaa valmisteli
dellinen rangaistus ja boikottamis vapaus.

Astola retket Vuoksenkalle vallottamaan venäläisiltä
Vastuksista huolimatta, lähti Joensuun suojelus-
siellä olevat Saimaan sotalaivat. Ylipäällikkö kutsutti
kunta yöllä 26 päivää vastaan ylimääräisellä junalla Ant-
minut luokseen ja kysyi josko tunnen n. k. saippua palo-
reaan.

jen (pyrokselinin) räjäyttämistä tapaa! Kun en siitä enkä
Sortavalassa yhdyin heihin. Mukana oli, paitsi o-
saksalaista Übertragung in tuntenut käski hän minua ko-
maa ja poikani Thorin kiväärit, suojeluskunnan 5 japani-
keilla niillä. Varastossa oli vähempi määrä noita räjähdys-
laista ja 2 Berdan kivääriä sekä patruunia. Nämä kiväärit
tarpeita. Kokeilut tein Eriksenin kanssa Antreaan sorakuo-
luovutin ylipäällikkö Lindström in (Hägglundin) määräyk-
passea. Määräsimme tarkalleen ajan jonka kuluessa saksas-
sestä Jääskin suojeluskunnalle Uno Zimmermannin kuittia
lainen syytöyslanka tarvitsee kyteä aikaansaadakseen aio-
vastaan (liite I)

tun räjähdyskseen. Tuloksesta tein ilmoituksen Lindström ille
Kun olimme saapuneet Antreaan varhain aamulla
Iltapäivällä tietotoimistomme Viipurissa ilmoitti ryssien
tammikuun 26 p:nä kävin ilmoittautumassa "ylipäällikölle.
aikaan kuularuisku ja tykistöllä varustetuilla junalla
Minulle esitettiin Lindström in nimellä nuori, sarkapukui-
lähtevän Karjalaan. Sitvastoin oli paraikaa Viipurin ja
nen pieksujalkainen intelligentin näköinen mies. Tein il-
Talin välillä ratakorjaustyöt poistaakseen radalta ne ki-
moituksen teknillisen osaston saapumisesta ja mukana tuo-
vivaunut jotka ratamestari Kauhanen oli sinne kumoon aja-
dut räjähdyttämistarpeet ja sähkömiinat. Sain ystävällisen
nut samalla kun hän vei Antreaan kolme kiskoa radasta.
vastaanoton ja käskyn asunnon saamista varten kääntä Hyn-
Sain määräyksen estää ryssien junan Karjalaan pääsemistä.
naisen puoleen. Hän toimitti meille Aunin välityksellä Vuok-
Sitä varten on minun velvollisuus sähköä rata. Paras on
sen rannalle Herrasväki Kuuluvaisen luona hyvän asunnon ja
räjäyttää Talin silta. Silta on paras metria Talin ase-
saimme mitä ystävällisemmän kohtelun. Kotiuduttua lähdimme
nan pohjoispuolella. Räjäyttämiseen tarvittavan pyrokseli-
aamiaiselle asemalle. Siellä koolle ovat suojeluskunta
li määrän laski Lindström ja piirustaan näytti tavan, ni-
joukot tulivat marssien odotussalissa jossa oli katetut
pitkät pöydät ja niillä runsas leipäannos höyryävä liha-

le liikennetarkeutajalle. Kun myöhemmin esmalle miehelle ilmoitettiin enojoelakuntalaisia lähtevän Antrean ylimmä-
 kaiselle Junalla kyeyt hän telefoniasa samgen kiitynnee-
 ni, kenon luvalla juna lähetetään ja kuka vastaa siitä et-
 tä siitä saadaan maksu. Se yleisöille käsitteettön seikka,
 että ratutettavikamiehet esntantuvast nujamieleisesti eno-
 joelakuntia vastaan mutta punnasalle puolella esllistä toi-
 mi liikenteen esnnölliäessä ylläpidossa jops esllisajuna-
 lähetyskassa valkoata srmeljas vastaan, jontuu ratutett-
 hallituksen päättehtöörille punnasalle ratutettelaitoil-
 le 27 p. Marraskuuta 1917 antamasta vapuntuuksijatsa joesa
 kaikille punnasalle tataan, tehdytse rikkomuskatata, ty-
 öllinen rangaistusta ja poikottama vapaus.

Vastuskatata puolistatta, lähti Joenannu enojoel-
 kunta yöllä 26 päivä vastaan ylimmäkatselle Junalla Ant-
 rean.

Sotavälisäa ydyin behtin. Mukan oli, pittei o-
 mas ja poikant Thorin kiväärit, enojoelakunnan 2 japani-
 laista ja 2 Berdan kiväärin sekä patruunia. Nämä kiväärit
 luovutin ylläpölliikkö Lindström'in (Hägglundin) määräk-
 sealle läsken enojoelakunnalle Uno Zimmermannin kuttia
 vastaan (liite I)

Kun olimme saapuneet Antrean varhain samalla
 tammikuun 26 pde kävin ilmoittantunsaas "ylläpölliikköille."
 Minulle esitetiin Lindström'in nimelle nuori, esrkopunkti-
 nen pikakuljetkainen intelligenstin näköinen mies. Tein il-
 moituksen teknillisen esaton saapumisaasta ja mukana tuo-
 dut räjähdyttämatarpeet ja eshköminat. Sain ystävällisen
 vastaanoton ja käykyn saannon esamista varien kääntyy Hy-
 nisen puoleen. Hän toimitti melle Antion viittyskalle Vuok-
 sen rannalle Herxaväki Knuivaisen luona pyvin saannon ja
 esimme mite ystävällisemmän kohtelun. Kotiinutunsa lähdimme
 samaisalle esmalle. Siellä koolis olivat enojoelakunta
 joutot tulivat meidän esotusessim joesa oli katetut
 pitkät pödyt ja niille tunnes leipännoa höyryvä ihä-

ja jota venäjän sotajoukot tulevat kostamaan tälle onnet-
tomalle kaupungille. Kysyivät mitä nyt aiomme tehdä kun ka-
ruoka ja täytetty maitokuppi jokaista varten. Ennen kuin
sarmista tulee ryssien apuväkeä? vastasimme
ruualle ruvettiin laulettiin seisten "kuullos pyhä vala
kallis Suomen maa". Syödessä julkiluettiin äsken saapunut
hallituksen sähkösanoma jossa se julisti suojeluskunta
joukot Suomeanhallituksen sotajoukoksi oikeiksi. Riemulla ter-
vehdimme julistusta. Nyt olimme maan sotajoukkoa joka tie-
si vapauden edestä taistella - voittaa tai kuolla. Innoe-
tus oli sitä laatua jota en ennen ollut nähnyt ja joka o-
li se tekijä joka vei vähälukuisen valiojoukon voitosta
voittoon. Syödessä sain kuulla miten Astola ja Hynninen
edellisellä iltana olivat ryssiltä riisuneet aseet. Saalis
oli yli kuusisataa Berdan kivääriä suuri määrä patruunia
ja kaikenmoista sotasaalkista. Juuri paraikaa valmisteli
Astola retkeä Vuokseenniskalle vallottamaan venäläisiltä
siellä olevat Saimaan sotalaivat. Ylipäällikkö kutsutti
minut luokseen ja kysyi josko tunnen n. k. saippua palo-
jen (pyrokselinin) räjäyttämistä tapaa! Kun en sitä enkä
saksalaista Übertragung'ia tuntenut kääki hän minua ko-
keilla niillä. Varastossa oli vähempi määrä noita räjähdye-
tarpeita. Kokeilut tein Eriksönnin kanssa Antrean sorakuo-
passa. Määräsimme tarkalleen ajan jonka kuluessa saksä-
lainen sytytyslanka tarvitsee kyteä aikaansaadaksesen aio-
tun räjähdysen. Tuloksesta tein ilmoituksen Lindström'ille
Iltapäivällä tietotoimistomme Viipurissa ilmoitti ryssien
aikaan kuularuisku ja tykistöillä varustetuilla junalla
lähtevän Karjalaan. Sitä vastoin oli paraikaa Viipurin ja
Talin välillä ratakorjaustyöt poistaakseen radalta ne ki-
vivaunut jotka ratamestari Kauhanen oli sinne kumoon aja-
nut samalla kun hän vei Antrean kolme kiskoa radasta.
Sain määräyksen estää ryssien junan Karjalaan pääsemästä.
Sitä varten on minun velvollisuus särkeä rata. Paras on
räjäyttää Talin silta. Silta on parisataa metriä Talin ase-
man pohjoispuolella. Räjäyttämiseen tarvittavan pyrokseli-
li määrän laaki Lindström ja piirustaan näytti tavan, mi-

ruoka ja täytetty maitokruppi jokatata varten. Ennen kuin
ruualle ruvettiin laulettiin setään "Kuulios pyhä vala"
kalla Suomen ma". Syödessä juhlittiin lähen saapumista
hallituksen esittämään joissa se julisti enojoelakunta
johtokor Suomennhallituksen esittämään joissa se julisti enojoelakunta
ei vapauden edestä taitailla - voittoa tai kuolia. Inno-
tu oli aita laulun jota en ennen ollut nähnyt ja joka o-
li se tekijä joka vei vähälukuisen valiojokouk voitoista
voittoon. Syödessä sein kuulla miten Astola ja Hyntinen
ehdellään itänsä olivat pyssivät riisunest ääset. Saalis
oli yli kuusatasta Berdan kiviä ja muuta määriä perunmia
ja kaikenmoista sotaseäläistä. Juuri parikasia valmisteli
Astola tekke Vokseenniskalle valiojokouk valmistelille
aijalle olivat Salmaan sotajalavat. Ylipäällikkö Kuterutti
minut luokseen ja kyvi joeko tunnen n. k. saipua pajo-
jen (pyroksealinin) räjäyttämia tapaa! Kun en aita enkä
eskaelata Übertragung ja tunteut Käki hän minua ko-
kelle nillie, Varsaossa oli vähempä määriä noita räjähdys-
tarpeita. Kokeilut tein Eriksonnin kanssa Antsaan sotako-
passa. Määräimme tarkalleen ajan jonka kuinaes akka-
lainen ayttyvalanka tarvitses kytes aikansaadsakseen aio-
tun räjähdyskseen. Tuloksesta tein ilmoituksen Lindström'ille
ilmapäivällä tietotomistomme Viipurissa ilmoitti ysaian
aikaa kuuluriksi ja tykistöille varustetuilla junalla
lihtevän Karjalan. Sitä vastoin oli parikasia Viipurin ja
Talin välillä ratarokorjaukset potataskaan radalta ne ki-
vivannut jotka ratamestarit Kujanen oli aine kumoon aja-
nut samalla kun hän vei Antsaan kolme kiekoa radasta.
Sain määrityksen este ysaian junan Karjalan päsemästä.
Siltä varten on minun velvollisuus esikeä teta. Paras on
rättyttää Talin aitta. Siltä on parlastas metria Talin saa-
man pohjoispuolella. Rättyttämiseen tarvittavan pyrokseali-
ni määrän laaki Lindström ja piiriteen näytti tevan, mi-
nisteri ja aittaliin josta oli kateita

ja jota venäjän sotajoukot tulevat kostamaan tälle onnettomalle kaupungille. Kysyivät mitä nyt aiomme tehdä kun kaarmista tulee ryssän apuväkeä ? Vastasimme

ja jota varten sotajoukot tulivat koostamaan tälle onnet-
tomalle kaupunnille. Käyvätkö mitään nyt aiomme tehdä kun ka-
sarmista tulee yhä enemmän epävarmaksi? Vastaisimme

suojeluskunta saapui paraadimarssissa ja asettui ryhmäko-
lonnaan ryssien asunnon eteen. Pankkitirehtööri, entinen
sotakapteeni, Frey ja tohtori J. G. Winter menivät sotilas-
ten luo ja pyysivät heitä suojeluskunnalle luovuttamaan
punakaartille varatut aseet.

enoleinakuuta saapui paradiisimaisissa ja saattui ryhmäko-
lonnan työsten saannon eteen. Pankkivierittäjä, entinen
sotakapteeni, Frey ja tohtori J. G. Winter menivät sotilas-
ten luo ja pyysivät heiltä enoleinakuunnalle luovuttamaan
punaosastille varustut saadet.

ten se on siltakannattajiin kiinnitettävä, jotta silta katkeaisi keskeltä. Siltä varalta, että vihollisen juna ehtisi ennen meitä radalle, asetimme kaksi kivillä kuormattua vaunua veturin eteen. Ne pusketaan vihollisen junaa kohti ja aikaanseen siten tapahtuman. Puolustus ja vartio väkenä

Jäljennökset

Neijasta poytakijasta.

lähti Joensuun joukkoa 14 miestä uljaan Weikko Raatikaisen johdolla. Muutama mies asettui puskuri vaunulle, toisia veturille pitämään veturimiehiä kurissa ja loput vaunun jossa meillä oli räjähdysaineita. Matka kävi hyvin kunnes oltiin sivuutettu Kavantsaaren asema. Silloin pysäytettiin

akkia juna, ja kuului komennus "komppania ketjuun". Miehät alkoivat kivaarit valmiina ampuuseen, kahlata lumikenttää. Kohta alkoi kiivas amunta. Pimeässä näkyä vaan tuli leimahtamaan joten en voinut päätellä mistä onat, missä ehkä vihollinen ampu. Samassa tuotiin vaunun kaksi vanhaa josta heti ryhdyin kuulustelemaan. He saivat olevan Antti Kurki ja Ernest Nenonen. Matkalla Viipurista ko-

Sittenkun muutamat Mikkeliin ja Kajalan suojeluskuntiin kuuluvat sotien eraana ja vana kuuluvan helinikuun alussa olivat joutuneet saarroksiin noin 12 kilometriä Mäntyharjun asemalta etelään päin ja vihollisten joukkojen vangiksi, löydettiin vanha akka seijä jakeen kuin kome vihoisten juna ja kiviä ja kiviä Mäntyharjun asemalta etelään päin sanotun aseman ja Varpasen pysäkin välillä noin 4 1/2 kilometriä Mäntyharjun asemalta, rautatien varrella. Kohta alkoi kiivas amunta. Pimeässä näkyä vaan tuli leimahtamaan joten en voinut päätellä mistä onat, missä ehkä vihollinen ampu. Samassa tuotiin vaunun kaksi vanhaa josta heti ryhdyin kuulustelemaan. He saivat olevan Antti Kurki ja Ernest Nenonen. Matkalla Viipurista ko-

tiinea Hannilaan. Kolmas joka heidän seurasta pakeni oli Matti Mallat. Jälkeenpäin sain tietää hänen olevan Hannilan punakaartin päällikkö. Kun juna pysähtyi, pujahti Mallat ylikäytävältä pellolle ja ladon taa jonka suojaessa hän liviasti pitkin peltä lähellä olevaan metsään. Kun hän so-tilaitten vahdin huutoon "seis" ei käskyä totellut, vaan jatkoi matkaa, annettiin hänen jälkeen, mutta kun hän heittäytyi pitkikseen sattui vaan yksi kuula istumepakaraan jota pitkin se kulki, tehden hänet kykenemättömäksi kaartin johtoon. Matkaa jatkettiin ja juna jätettiin metsän suo-jaan Karisalmien ja Talin välille sekä pari miestä vartioi- maan junaa ja vankeja.

1:ksi) *Olli Vartiainen*. Ruumis on paljain jaloin. Vaatteet avattu. Vasemman silmän ulko- ja yläpuolella haava, joka matkalla on vuotanut ulos.
2:ksi) *Emil Petters*. Ruumis on paljain jaloin. Vaatteet avattu. Housujen taskut nuriin. Kallossa noin 8 cm. pitkä ja 3 cm. leveä lyömällä tehty haava, josta avot vuotanut ulos.
3:ksi) *Henni Veri*. Ruumis on paljain jaloin. Vaatteet avattu. Takin povitasku osaksi nuriin. Oikealla puolella olivissa iso, veren eläessä matkassa. Vasemman lapaluun alapuolella kyljessä japanilaisella pistimellä tehty haava.
4:ksi) *Eeri Ikonen*. Ruumis on paljain jaloin. Vaatteet avattu. Oikean eläessä pistimellä tehty haava. Oikea alaleuka lyömällä murskattu. Valkoinen nauha hihassa. Oikeassa olassa valko-sininen tilaitten vahdin huutoon "seis" ei käskyä totellut, vaan jatkoi matkaa, annettiin hänen jälkeen, mutta kun hän heittäytyi pitkikseen sattui vaan yksi kuula istumepakaraan jota pitkin se kulki, tehden hänet kykenemättömäksi kaartin johtoon. Matkaa jatkettiin ja juna jätettiin metsän suo-jaan Karisalmien ja Talin välille sekä pari miestä vartioi- jälkeen.

Rehtori Sajaniemen poistuttua häntä korvasi kolme viikkoa vanha vakoo klo. 3 siirryttiin takäläiselle rautatieasemalle jossa lukitussa rautatievaunussa säilytetty suojeluskuntalaisen ruumiit tarkastettiin ja havaittiin:

1:ksi) *Väinö Veijalainen*, Otavasta. Ruumis on paljain jaloin. Vaatteet auki. Tyhjä tuppi vyöllä. Taskut tyhjat. Ruumis on niin lumessa, ettei vaunusta saada selvää.
2:ksi) *Jisakki Väinänen* Otava. Ruumis on paljain jaloin. Vaatteet avattu. Pääkallon takapuolella ja päälaki poissa: luultavasti lyömällä murskattu. Avot vuotanut ulos. Jäätynyt kasvoit veriset.
3:ksi) *Ilmari Salonen* Otava. Jalokineet puuttuvat. Vasemmalla sääressä valkoinen nauha. Oikeassa suopielessä noin 5 cm. pitkä lyömällä tehty haava.
4:ksi) *Tancred Thalanto*. Jalokineet puuttuvat. Housut avattu. Housujen taskut nuriin. Oikeassa sääressä ja selässä vaatteet avattu.

... ja se on aistakannattajin kiinnitettävä, jotta aitta kat-
keialla kekseltä. Siltä varalta, että vihollisen juna ehti-
si ennen meitä radalle, asetimme kakat kivillä kromattua
vaunua veturiin eteen. Ne puksutettiin vihollisen junaa kohti
ja sikanaasa aiten täpshuman. Puolustus ja varjo väheni
lähellä joenrantaan joulukokos 14 miestä niijään Weikko Raatikaisen
johtoisilla. Muutama mies saettiin puakruvi vammalle, totais ve-
turille pitimään veturimiehiä kuitasa ja loput vaununn jor-
as meillä oli räjähdysainetta. Matka kävi hyvin kunnas of-
tiin siivutettu Kysäntäsaaren saama. Silloin päätyttiin
kaksi juna, ja kului komennus "kompaniaa keijun". Mies-
het alkoiivat, kiviärit valmiina ampumisaan, kahlaa jumi-
kettä. Koiht alkoi kiiressä ammuta. Pimeässä näkyi vaan
tuli leimaitaan, joten en voinut päättää missä omet, mis-
ei ehkä vihollinen ampu. Samaasa tuotiin vaununn kakat van-
kia jotta heiti ryhdyin kuluutetelmaan. He saivat olavan-
se Antti kurki ja Ernst Nenonen. Matkalla Viipurista ko-
ttiina Hanniinan. Koiwas joks heidän seurasta pakeni oli
Mattii Malin. Jälkeenpäin sain tietää hänen olevan Hanni-
ian punakaartin päällikkö. Kun juna päätyi, pujahti Mal-
in veturille pelolle ja laskon jaa jonka enojasa hän
liviasti pitkin peltä läbelle olavaan metsään. Kun hän so-
tillaitten vardin huutoon "eisi" ei kiihky totellut, vaan
jälki matkas, ammittiin hänen jälkeen, mutta kun hän heit-
täytyi pitkään saatti vaan ykai kula istumapaikaksaan
jota pitkin se kului, tehden hänet kiihenmättömäksi kaartin
johtoon. Matkas jätettiin ja juna jätettiin metään avo-
maan juna ja vankeja.

Sitten varien on minun velvollisuus siirtyä tulin saa-
man kottolapuolelle. Rajatilliseen tarkistuksen puolesta
il meidän laaki luiduon ja pitiäseen näytti tavon, si-